

Pontes - Lernen in und für Europa

Brücken bauen in der Euroregion Neisse

Vážené čtenářky, vážení čtenáři!

Jsou tomu právě čtyři měsíce od doby, kdy začala jednoróční plánovací fáze projektu PONTES, který je v rámci programu „Učíci se regiony – podpora sítí“ podporován Spolkovým ministerstvem vzdělávání a výzkumu (BMBF). Od té doby se mnohé udělalo:

- Z počátečních ca. 20 iniciátorů projektu se mezitím vytvořila síť s více než 100 regionálními aktéry, kteří spolupracují v nejrůznějších grémiích sítě na vytvoření nosných konceptů pro vzdělávací prostředí orientované na budoucnost.
- Do práce sítě byli mezitím integrováni také polští a čeští partneři.
- Na „Slavnosti učení“ (Lernfest) dne 15.06.02 prezentovali partneři sítě poprvé společně své nabídky, při jejichž prezentaci se navštěvníci mohli zábavným způsobem informovat o široké paletě regionálních vzdělávacích nabídek. Došlo také k navázání nových kontaktů mezi zúčastněnými aktéry

Mimo jiné se uskutečnila v rámci 1. Vzdělávacího fóra „Euroregion Nisa jako středisko vzdělávání překračující hranice („Die Euroregion Neisse als grenzüberschreitender Bildungsstandort“) dne 07.08.02 akce překračující regionální význam, která dala mnoho impulzů pro vytvoření „Regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko“ jako hranice překračujícího učícího se regionu. Tento seminář byl navštíven více jak stem účastníků

Důležitým výsledkem do této doby je však zahájený široký proces diskuzí v rámci sítě. I když zahajovací fáze projektu začala hlavně očekáváním, že bude možné jednotlivé vlastní projektové ideje včlenit do PONTESu a dále se nestarat, jde nyní již hlavně o to, najít společné vodítko pro plánovanou prováděcí fázi projektu PONTES. Koncepční otázky týkající se regionálně-specifických požadavků

moderní vzdělávací struktury přitom hrají stejnou roli jako realizace (uvedení do života) nové kultury výuky a učení se.

Neustále se v tomto procesu formulují také vysoké nároky na síť PONTES:

- PONTES jako „zastřešení existujících iniciativ“, které získává propojením kompetencí a inovativních idejí a jejich spojením s regionálními zvláštnostmi novou kvalitu
- PONTES jako „kovárna nových idejí a motivátor inovací“ ve vzdělávacím oboru
- PONTES jako „vlajka optimismu“, která posiluje novými cestami a atraktivními nabídkami vzdělávání regionální pospolitost a motivaci zde žijících lidí k celoživotnímu vzdělávání
- PONTES jako poskytovatel služeb a informační a komunikační platforma v Euroregionu Neisse – Nisa - Nysa , jen pro pojmenování některých očekávání.

Spolkové ministerstvo vzdělávání a výzkumu (Bundesministerium für Bildung und Forschung) nabízí svým programem „Učíci se regiony“ („Lernende Regionen“) velmi úzký časový rámec pro podání žádosti o podporu čtyřleté prováděcí fáze projektu PONTES. Již v příštích týdnech musí být proto stanoven rámec, aby se síť PONTES mohla vyvinout v silný a trvalý spolek regionu, který se bude zasazovat o inovace ve vzdělávání Euroregionu Nisa.

Na plenární schůzky dne **24.09.2002** půjde o to, v rámci společné vize sladit podmínky pro financování, vlastní zájmy všech aktérů sítě a finanční možnosti. K tomu je potřeba stanovin správná doporučení pro společný postup.

Dr. Regina Gellrich ☐

1. Vzdělávací fórum úspěšně provedeno

Dne 07.08.2002 se v Mezinárodní centru setkávání v St. Marienthalu sešlo více než 100 německých, polských a českých účastníků k prvnímu vzdělávacímu fóru „Euroregion Nisa jako místo pro vzdělávání překračující hranice“ („Die Euroregion Neiße als grenzüberschreitender Bildungsstandort“).

Zahájeno bylo vzdělávací formu od paní Dr. Irmgard Weiß, viceprezidentky vlády vládního okresu Dresden, která měla záštitu nad celou akcí.

Ve své řeči zdůraznila velký význam rozvoje vzdělávací infrastruktury orientované na budoucnost především pro náš region.

V návaznosti na to referovali Univ.-Doz. Dr. habil. Holm Große (regionální management Horní Lužice), Prof.

Dr. Tomasz Winnicki (Karkonoskie College Jelenia Gora), Dr. David Vaclavik (TU Liberec) stejně jako paní Bartonova (okresní správa Liberec) společně k tématu „Euroregion Nisa jako vzdělávací a rozvíjející se místo v srdci Evropy“ („Die Euroregion Neiße als Bildungs- und Entwicklungsstandort im Herzen Europas“). Ve všech čtyřech přednáškách a v následných diskuzích se jasně projevilo, že rozšíření EU na východ bude mít vliv na vzdělávací krajinu našeho hraničního regionu. Referenti z toho vyvodili, že jsou potřeba společné iniciativy a koncepty ve vzdělávací infrastruktuře, které budou překračovat hranice a které budou podporovat rozvoj a srůstání regionu.

Závěr dopoledne tvořila přednáška prvního krajského radního kraje Emsland, pana Reinharda Wintera, který mluvil o cestách k vyvinutí příkladné, na budoucnost orientované vzdělávací infrastruktury ve svém regionu. K tomu byly prezentovány přeshraniční projekty od Schkola (Škola) Hartau,

Euroškoly (Euroschoolen) Görlitz/Zittau, Univerzity Nisa Zittau a Vysokou školou saské správy Míšeň (Fachhochschule der Sächsischen Verwaltung Meißen).

Opoledne se konaly různé Workshopy, které se zabývaly specifickými aspekty dalšího vývoje regionální vzdělávací infrastruktury:

Workshop 1

„Nové vzdělávací profily versus zavírání škol? – Zajištění existence a další rozvoj regionální

vzdělávací krajiny – ale jak?“ (Moderator: Prof. Dr. Rainer Winkel, TU Dresden)

Workshop 2

„Jazyk souseda versus světový jazyk angličtina? – Co nám přinese vzdělávací koncept vícejazyčné výuky v Euroregionu Nisa?“ (Moderator: Prof. Dr. Peter Schmidt, Neiße University Zittau)

Workshop 3

„Spolupráce pře-

propojování versus administrativní překážky – Jaké společenské podmínky jsou pro realizaci záměrů ve vzdělávání překračujícím hranice nezbytné?“ (Moderator: Gerhard Watterott, komunální sdružení Euroregionu Nisa) a

Workshop 4

„Rozšíření EU versus pracovní místa? – Změní se požadavky vzdělávací kvalifikace pracovníků regionu?“ (Moderator: Gernot Mothes, Centrum vzdělávání a následného vzdělávání-Zentrum für Aus- und Weiterbildung GmbH Bautzen/Bad).

Následující den se sešla rada projektu PONTES k zakládajícímu zasedání a k promyšlení a diskusi závěrů. Hlavními body diskuse byla struktura a obsahy regionální rozvojové koncepce ve vzdělávání, práce sítě stejně jako nastínění konkrétních budoucích činů projektu PONTES.

Mathias Piwko

Nahlédnutí do jednotlivých diskuzí

Workshop 1 „Nové vzdělávací profily versus zavírání škol? – Zajištění existence a dalšího rozvoje regionální vzdělávací krajiny – ale jak?“

Workshop č. 1 byl veden panem Prof. Dr. Rainer Winkel, TU Dresden. Ca. 15 aktérů se zde sešlo, aby diskutovali o alternativách k zavírání škol v našem regionu.

Po úvodní přednášce, ve které pan Prof. Dr. Rainer Winkel analyzoval současnou situaci (mimo jiné demografický vývoj, klesající množství žáků, vysokou nezaměstnanost) a představil v současné době platné rámcové podmínky a podmínky jednání stejně jako rozvojové strategie, diskutovali účastníci workshopu o požadavcích a konceptech budoucího rozvoje škol. V této diskusi bylo mimo jiné diskutováno o:

- Zachování stávající školské sítě na základě funkce škol jako vzdělávacích zařízení a nositelů kultury
- Zesílené uplatňování (v ostatních zemích již úspěšně praktikovaných) integrovaných školských konceptů, to znamená zrušení striktního dělení mezi zaměřením Hauptschu-

len, Mittelschulen a gymnázia (platí pro Německo)

- Připuštění míchání ročníků při výuce především na vesnicích a v řídcích osídlených oblastech při změněném pedagogickém konceptu a menších třídách (malotřídkách).

Ve druhé části workshopu si vyměnili účastníci informace k aktuální situaci vzdělávání dospělých a k rozvojovým strategiím v rámci této oblasti. Zde byl kladen mimo jiné důraz na širokou vzdělávací nabídku pro seniory a zesílené začlenění žáků do kteří mají problémy s učením, do učňovského vzdělávání. Bylo také poukázáno na pozitivní zkušenosti s ohledem na vzdělávání lidí různých věkových generací ve vzdělávání řemeslníků.

Kompletní protokol workshopu se všemi body diskuse je k dostání v případě potřeby na obchodním zastoupení. (Geschäftsstelle).

Prof. Dr. Rainer Winkel/Mathias Piwko

Workshop 2 „Řeč sousedů versus světový jazyk angličtina? – Co nám přinese vzdělávací koncept vícejazyčnosti v Euroregionu Nisa?“

Nejprve poděkoval moderátor workshopu, pan Prof. Dr. Peter Schmidt, prezident Univerzity Nisa Zittau pořadatelům za obnovenou tematizaci obsahu „Roku jazyků 2001“, neboť se jedná o příspěvek k rozvoji Evropskou unií proklamované jazykové politiky hlavně s ohledem na akceptaci řeči sousedů a především takzvaných „malých jazyků“.

Při diskusi bylo poukázáno především na význam řeči jako konstitutivního elementu kulturní identity. Na tomto základě byla většina účastníků za jedno v tom, že pouze ekonomicko-vzdělávací redukce získávání znalosti cizích řečí na anglický jazyk by bylo příliš zjednodušující a nesprávné.

S velkým zájmem bylo vzato v potaz, že jazyky sousedů se těší zvláštní pozornosti Saského ministerstva kultury v rámci celkového konceptu výuky cizích jazyků, a to hlavně proto, že situace je jak pro český tak polský jazyk shledávána za nedostatečnou. Myslitelné je zainteresování Vysoké školy Zittau/Görlitz ke kvalifikaci vyučujícího personálu. Problematické je vypracování odpovídajícího učebního materiálu, protože projekty nakladatelů jsou z důvodu možných nízkých odbytů jen málo slibné. Zde by mělo být zkoušeno, získat prostředky z fondů EU.

Jednota vládla také v tom, že v procesu rozvoje vícejazyčnosti musí být zainteresována celá škála nabízejících na vzdělávacím trhu. To se vztahuje jak na státní zařízení (např. Základní školy, gymnázia, vysoké školy), stejně jako na školy ve volném držení, soukromé vzdělávací instituce stejně jako spolky a organizace. V zájmu včasného rozvoje sociální kompetence se zesíleným povědomím pro kulturní mnohotvárnost a potlačení nepřátelství ke všemu cizímu a intolerance by mělo být s výukou cizích řečí začínáno pokud možno co nejdříve.

Vícejazyčnost vyžaduje celkový koncept a jedná se o celoživotní proces, ve kterém je třeba definovat místo jednotlivých nabízejících. V rámci projektu PONTES by proto měla být nejprve vytvořena datenbanka všech odpovídajících aktivit v Euroregionu Neiße-Nisa-Nysa.

Musí být dosaženo toho, že z tohoto projektu vystanou konkrétní výsledky, aby se množství stále nových porad ke stejnému tématu se stejnými účastníky bez pokroku v poznacích a práci přeměnilo v proces orientovaný k dosažení výše uvedeného cíle.

Prof. Dr. Peter Schmidt/Dr. Regina Gellrich

Workshop 3 „Spolupráce a propojení překračující hranice versus administrativní překážky – Jaké společenské podmínky jsou nezbytné pro úspěšnou realizaci vzdělávacích cílů překračujících hranice?“

Workshopu číslo 3, který byl veden Reinhardem Watterottem, obchodním ředitelem komunálního sdružení Euroregionu Nisa, se zúčastnilo ca. 30 zainteresovaných aktérů.

Na začátku workshopu se dohodli účastníci na tom, že budou konkretizovat předmět workshopu na: „Přeshraniční spolupráce v oblasti vzdělávání“ s ohledem na

- Silnější společné využívání mateřských školek
- Rozšíření a propojení regionální spolupráce mezi vzdělávacími zařízeními a v oblasti trhu práce (pracovní úřady, svazy) s přeshraničním zaměřením
- Výstavbu výměn studentů, učňů a studentů (včetně společných projektů v oblasti výzkumu)
- Společnou přípravu na povolání (Erstausbildung) a vzdělávání při povolání
- Praxe, obzvláště zaměřené na výuku jazyků sousedů

znělo téma, které účastníci diskutovali v průběhu dalších 1,5 hodiny. Přitom byly osvětleny různé aspekty a rámcové podmínky přeshraniční spolupráce, například:

- Saská nařízení pro podporu v sociální oblasti by měly dávat možnost zainteresování účastníků také pod 12 let věku

- V současné době známé (na německé straně) a použitelné fondy nejsou dostatečně flexibilní, aby připravili a prováděli ještě kvalitnější výměny a setkávání mládeže.
- Ozývali se také hlasy, které dokládaly, že při všech těžkostech se podařilo získat podporu a realizovat přeshraniční záměry v relativně velkém rozsahu.
- Při využití „alternativních“ podpor např. od nadací, což je však především od „menších“ nositelů projektů považováno téměř za nemožné, bylo navrženo, jak to bude jen věcně možné, spojovat zájmy a koncipovat a realizovat společné záměry
- Existují podstatné informační deficity ve styku s přeshraničními projekty, především co se týče know-how a financování.
- Čeští aktéři poznamenali, že na rozdíl k vlastním pravidlům a procedurám platným v ČR je použití podpůrných programů v Německu přehlednější a jasnější.
- Mnoho účastníků bylo poukazováno na stále ještě existující problém zdravotního pojištění a potíží při překračování hranic v případě skupin.

Gerhard Watterott ☐

Workshop 4 „Rozšíření EU versus pracovní místa? – Změní se požadavky na vzdělanostní kvalifikaci pracovníků regionu?“

Workshopu 4, vedeném panem Gernotem Mothesem, regionálním vedoucím vzdělávacího centra (Aus- und Weiterbildungszentrum) GmbH Bautzen/Bad Muskau, se zúčastnilo ca. 25 zájemců. Pan Mothes referoval na základě 8-leté zkušenosti v oblasti přeshraničního vzdělávání a doporučil sbírat zkušenosti realizací konkrétních projektů. Cesta mnoha malých kroků umožňuje rostoucí důvěru a pochopení pro kulturní, finanční a jiné specifika jednotlivých států v Euroregionu Neiß-Nisa-Nisa.

Po živé diskuzi se shodli aktéři na 5 tézích:

1. Změny kvalifikace a z toho odvozená kvalifikační potřeba na straně zaměstnanců stejně jako zaměstnavatelů jsou nepopíratelné. Integrace Polské a České republiky do EU je tak mnohotvárná a mnohvrstevná, že množství neovlivněných pracovních oborů je menší než

- množství postižených. Jednodimenzionální doporučení k jednání by bylo proto neseriózní.
 2. Podnikatelé stejně jako zaměstnanci budou muset teprve získat citlivost na potřebu svého dalšího vzdělávacího rozvoje; je třeba vykonat ještě hodně práce pro jejich přesvědčení a informování.
 3. Úspěch se projeví až tehdy, když budou zdroje regionu využity a definována popř. uznána společná místa zájmu.
 4. Další modelové projekty jsou nutné; plošná příprava na integraci do EU je stále ještě nezjistitelná.
- Nakonec dle názoru účastníků je také potřeba, vyvíjet vize, pouštět se na nové cesty a dát příležitost novým inovativním nápadům.

Giselher Woite ☐

Novinky ze sítě PONTES

Struktura a pracovní skupiny sítě PONTES

Síť „PONTES – Učení se v Evropě a pro Evropu“ zahrnuje v současné době ca. 100 aktérů. 150 aktérů regionu je námi prostřednictvím PONTES-Newsletteru popř. Infomailem pravidelně informováno o nových aktivitách. Tyto aktivity se konají mimo jiné v následujících pracovních kruzích:

- Pracovní kruh 1 „Podpora podniků – zabránění vzniku a snižování nezaměstnanosti“
Moderace: Gudrun Laufer, IHK Geschäftsstelle Zittau
- Pracovní kruh 2 „Schopnost komunikace jako předpoklad pro mezinárodní kooperaci“
Moderace: Dr. Jana Brauweiler, IHI Zittau
- Pracovní kruh 3 „Přeshraniční vzdělávání a propojení“

Moderace: Prof. Dr. Jutta Blin, Hochschule Zittau/Görlitz

- Pracovní kruh 4 „Kultura“
Moderace: Prof. Dr. Matthias Vogt, Institut für kulturelle Infrastruktur Sachsen (Institut pro kulturní infrastrukturu Saska)
- Pracovní kruh 5 „Učení se zkušenostmi“
Moderace: Andreas Schönfelder, Umweltbibliothek Großenhensdorf
- Pracovní kruh 6 „Zažití přírodního prostředí“
Moderace: Prof. Dr. Willi Xylander, Naturkundemuseum Görlitz (Přírodovědné muzeum) Geschäftsstelle PONTES

PONTES-internetová stránka ve výstavbě

V následujících 3 měsících vznikne internetová prezentace sítě PONTES. Plánované je představení obsahu a struktury projektu stejně jako aktivit pracovních kruhů a přehled akcí, ve kterém budou aktéři PONTESu představovat své nabídky. Dále

je plánováno propojení s již existujícími prezentacemi členů naší sítě stejně jako links na mimoregionální aktéry, poskytovatele finančních prostředků atd.

Mathias Piwko

Kooperace v budoucnosti – modality pokračování sítě PONTES v prováděcí fázi

Plánovací fáze projektu PONTES vstupuje do své rozhodující etapy: nejpozději do konce roku musí být vypracována žádost o další podporu naší sítě ve čtyřleté prováděcí fázi u Spolkového ministerstva vzdělávání a výzkumu (Bundesministerium für Bildung und Forschung) (BMBF). V současné době jsou proto v PONTES-pracovních kruzích vypracovávány náčrty skiců pro inovativní cíle podpory celoživotního vzdělávání v našem regionu, které by měly v budoucnu tvořit jádro práce naší sítě. Na výroční schůzi dne **24. září 2002** (pozdávka přijde zvlášť) se s konečnou platností rozhodne, jaké cíle a činy budou určovat naši další společnou projektovou práci.

Sítě se mohou přetvořit jen pak ve výkonný spolek, když spolu partneři intenzivně kooperují na bázi vzájemné důvěry a možnosti spolehnout se jeden na druhého. Toto znamená určitý závazek pro spolupracovníky v síti. A tak je to také podle směrnice programu „Učící se regiony (Lernende Regionen)“ podstatným předpokladem pro další získání podpory, aby se zúčastnění aktéři písemně za-

vázali Spolkovému ministerstvu pro vzdělávání a výzkum (BMBF) ke spolupráci v síti PONTES. Připravili jsme k tomu odpovídající dohody o kooperaci (**Kooperationsvereinbarungen**), které jsou již dnes k dostání v našem obchodním zastoupení. Prosíme tímto všechny naše partnery sítě, kteří se rozhodnou pro spolupráci v projektu PONTES a kteří s námi chtějí pokračovat v zahájené cestě společného vypracování nástinů řešení k rozvoji vzdělávací krajiny orientované na vzdělávání v přeshraničním regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko (Oberlausitz-Niederschlesien), aby v následujícím týdnu podepsali tuto dohodu o kooperaci. **Dohoda o kooperaci je současně také podmínkou proto, aby jste mohli na výroční schůzi (Vollversammlung) sítě PONTES rozhodovat jako členové sítě s hlasovacím právem.** V případě otázek nebo problémů se prosím obraťte na obchodní zastoupení PONTESu.

Obchodní zastoupení (Geschäftsstelle) PONTES

Vzdělávání v reformní zemi Polsko

Jak již víte, je zvláštností projektu *PONTES* přeshraniční spolupráce s polskými a českými partnery.

Z tohoto důvodu chceme v tomto vydání našeho „Dopisu sítě“ (Netzwerkbrief) začít s představováním našich sousedních zemí v oborech, které jsou relevantní pro náš projekt.

V následujícím článku se budeme zabývat vzdělávacím systémem a reformou v vzdělávání naší sousední země Polska.

V Polsku byly v posledních letech uskutečněny reformy v oboru zdravotnictví, důchodového pojištění, decentralizace správy stejně jako ve vzdělávání a to za prvé proto, aby po politickém převratu byly vytvořeny moderní struktury a za druhé, aby bylo možno splnit kritéria vstupu do EU. Překračující a také pro vzdělávacím systém s velkým významem byla správní reforma z roku 1999. Vojvodství (województwa), jejichž počet byl ze současných 49 redukován na 16 a okresy (powiaty) převzaly vedle obcí (gminy) úkoly samosprávy. Obecně lze říci, že na lokální a regionální úrovni bylo přeneseno více zodpovědnosti.

Vzdělávací reforma vstoupila také v platnost v roce 1999 a s ní nový vzdělávací systém, který se v současné době krok za krokem etabluje.

Jak tento nový systém konkrétně vypadá?

Po školkách a návštěvě „předškolních zařízení“ (Vorschule) nastupují děti v 7 letech do základní školy, kterou navštěvují 6 let. Na to navazuje 3-letý úsek na gymnáziu, které není srovnatelné s německým gymnáziem, protože návštěva tohoto zařízení je narozdíl od Německa povinná. Po gymnáziu, ca. v 16 letech končí pro polské děti školní docházka. Potom je možné si vybrat si mezi návštěvou Profillicea, které je zakončeno maturitou nebo vzděláním na Berufsschule (jako české učiliště či odborné střední školy).

Modality pro maturitu se reformou také změnily. V tomto roce byla zavedena jednotná maturita, to znamená, že písemné maturitní zkoušky jsou zadávány a kontrolovány externě.

Na odborné škole (Berufsschule) může být získána kvalifikace odborníka v oboru.

Jinak než v Německu se neuskutečňuje v Polsku odborné vzdělávání v duálních systému, to znamená čistě školní odborné vzdělání s teoretickým a praktickým vyučováním, přičemž problém je především v praktické výchově, která přichází zkrátka

Maturanti mají buď možnost získat střední odbornou kvalifikaci na jedné ze škol k tomu určených

nebo mohou studovat na univerzitě, specializované vysoké škole nebo odborné vysoké škole (berufliche Hochschule). Většina polských maturantů se rozhoduje pro studium.

Přístup k vysokoškolskému studiu je v Polsku nesrovnatelně těžší; každý uchazeč se musí podrobit přijímací zkoušce. Cílem však je, aby tato praxe brzy odpadla, což si slibují také od zavedení centrální maturity.

Studium na polských státních vysokých školách je zpravidla bezplatné.

Při posuzování polského vzdělávacího systému hraje velkou roli také nestátní vzdělávací sektor:

Tak existovalo ve školním roce 1999/2000 již přes 2200 soukromých škol. Také německo-polské základní školy v Euroregionu Nisa spadají do této kategorie.

Na soukromých vysokých školách studovalo ve školním roce 1999/2000 asi 400.000 z 1,4 milionu zapsaných studentů Polska.

Jak již bylo na začátku zmíněno, je vzdělávací reforma realizována krok za krokem, a bojuje se v Polsku toho času ještě s mnoha praktickými problémy jako např. s velkými rozdíly mezi městy a vesnicemi, s přiměřenou odměnou učitelů, kteří jsou placeni již nyní silně finančně zatíženými komunami, stejně jako s vysokou nezaměstnaností mládeže v návaznosti na ukončení školní docházky, která tvoří ca. 25%, všech nezaměstnaných.

Zdroje:

- *Sonja Steier-Jordan*: Bildungssystem im Übergang, Bundeszentrale für politische Bildung: Informationen zur politischen Bildung: Polen (Heft 273)
- http://www.bpb.de/info-franzis/info_273/b_273_5.html
- http://www.auswaertiges-amt.de/www/de/laenderinfos/laender/laender_ausgabe.html?land_id=136&type_id=13
- *Regelmäßiger Bericht zum EU-Beitritt 2001, Kapitel 18*: Bildung und Ausbildung unter: www.fifoost.org/polen/pl-beitritt_de/node40.php
- *Bundesanstalt für Arbeit (Hg.)*: „Europa kommt – gehen wir hin! Perspektiven in Europa: Bildung – Ausbildung – Studium“

Andrea Kretschmar ☐

(Anm. d. Red.:

Paní Kretschmar studuje na Universität Leipzig v nástavbovém studiu „(Evropská studia) *Europastudien*“ a absolvovala v červenci/srpnu 2002 čtyřtýdenní praktikum u obchodního zastoupení *PONTES*)

Aktéři sítě se představují:

Lidová vysoká škola Dolnoslezského okresu Horní Lužice

Lidová vysoká škola Dolnoslezského okresu Horní Lužice se svými regionálními centry ve Weißwasser a Niesky existuje ve své současné formě od září 1995 a vznikla z do té doby existujících lidových vysokých škol Niesky a Weißwasser. (obě zřízené okresem).

Je nejstarším zařízením pro vzdělávání dospělých v regionu a v komunálním vlastnictví, neboť již 04.10.1919 byla založena večerní vysoká lidová škola ve Weißwasser.

Od roku 1 „nové lidové vysoké školy“, počínaje rokem 1991 mohla být zvyšována výkonnost školy jak v

kvantitě, tak co je důležitější, hlavně v kvalitě.

Toho času se koná asi 550 akcí ročně, dělených do odborných částí společnost, kultura, zdraví, jazyky a povolání.

V roce 2001 se uskutečnilo 9000 vyučovacích hodin s celkem 4580 účastníky.

Účastníci jsou v mnoha oblastech vyučovány dle učebních plánů jednotných pro celou Spolkovou republiku a mohou získat jak v Německu tak v celé Evropě harmonizované a uznávané zkoušky, jako například „Evropské jazykové certifikáty“ a

složit „Evropský pas na počítače – XPERT“.

Lidová vysoká škola nadto spolupracuje s „Dolnoslezskými dílnami Weißwasser (Niederschlesische Werkstätten)“ a dílnou postižených Martinshof Rothenburg s 26 kurzy orientovanými na práci s postiženými.

5 kurzů slouží k odstranění analfabetizmu u obyvatel okresu.

Jazykové kurzy pro mladé pozdní vysídlenice (z Němci obydlených území na východě, kteří se vracejí do Německa) a kurzy Němčiny jako druhé řeči pro pozdní vysídlenice (jako vyučování na plnou

týdenní dobu) představují také vyučovací profil lidové vysoké školy Dolnoslezského okresu Horní Lužice (Niederschlesischer Oberlausitzkreis).

3 pedagogičtí pracovníci, 4 pracovníci správy a ca. 125 docentů na volné noze zajišťuje výuku.

Kontakt:

Volkshochschule des Niederschlesischen Oberlausitzkreises

Telefon: 03576/2783-0

E-Mail: vhs.nol@t-online.de

Ulrich Bölke, Leiter der Volkshochschule

E-Mail: vhsnol.boelke@gmx.de

Ulrich Bölke ☐

Učební festival úspěšně proveden

Kolem 650 účastníků se dne 15.06.2002 při festivalu učení na dvoře kláštera v St. Marienthal informovalo o rozmanitých možnostech učení se v našem regionu.

26 nositelů vzdělání a inovativní podniky regionu nabízeli své vzdělávací nabídky a vstupovali s hosty do žhavé diskuze. Tak mohli účastníci rozeznávat bilinky dle čuchu nebo chuti, dozvědět se prostřednictvím automobilu Smart Cabrio společnosti "carSharing Sachsen" o moderních formách mobility a mohli se také informovat o možnostech uplatnění u Německé ostrahy hranic (Bundesgrenzschutz) a Německé armády (Bundeswehr).

Highlight festivalu učení byl „pas festivalu učení“, na kterých museli odpovědět na určité otázky po navštívení všech stánků, což jim umožňovalo zúčastnit se soutěže o věcné ceny. Organizátoři

byli nadšeni, že se této soutěže zúčastnili především také děti, zatímco dospělí se drželi zpátky. Mnoho atraktivních cen šlo proto především na naše nejmladší.

Také rámcový program nenechal žádná přání nesplněná. Protože Mezinárodní centrum setkávání (Begegnungszentrum) St. Marienthal slavilo zároveň 10 let své existence, bylo postaráno také o hudbu, legraci a občerstvení hostů. Nakonec byli všichni zúčastnění zajedno v tomto: Z důvodu velkého pozitivního ohlasu se bude konat festival učení (Lernfest) také v příštím roce.

Geschäftsstelle PONTES ☐

Seminář „Role kultury pro identitu“

Evropská unie bude větší. V roce 2004 mají být uzavřena vyjednávání s asociovanými zeměmi. Očekávání jsou radostná, úzkosti a šance mají být předmětem diskuze mladých všech tří zemí Německa, Polska a České republiky v tříročním projektu „Regionální, národní a evropská identita (Regionale, nationale und europäische Identität)“. Přitom jim pomohou experti z vědy a praxe vyvinout vlastní představy a nápady o evropské identitě.

První jednání se zabývá zvláštnostmi české kultury. Jakou roli hraje česká identita? Přitom si uvědomíme, že respektování jiné kultury probíhá na

pozadí vlastních životních zkušeností a ovlivňování.

Seminář se koná ve dnech **27.-29.09.02 v Praze**. Akce se koná v kooperaci Ekumenické akademie Praha, Vědeckým slezským institutem Opava a Opole, Polskou ekumenickou radou (Varšava), Evangelickou akademií Görlitz a Spolkovou centrálou pro politické vzdělávání (Berlin).

Informace a přihlášky: Evangelische Akademie, Am Kreuzberg 25, 02829 Markersdorf/OT Jauernick, Tel.: 035829/63862, Fax: 035829/63888, E-Mail: ev-akademie@eksol.de.

„SMS-Schüler machen Schule (Školáci dělají školu)“

Dne 09.-10.08.2002 se setkala 13 mladých lidí z gymnázií našeho regionu již podruhé k „dílně budoucnosti“ »SMS - Schule macht Spaß (Škola je zábava)« v budově Schkola (Škola) v Hartau. Idea této „dílny budoucnosti pro školáky“ se zrodila v rámci komunikační platformy „Spinnfabrik“ Ebersbach.

Vedle velkého množství legrace jsme se ve 3 fázích zabývaly tématem školy. Ve fázi kritiky si mohl každý „upustit páru“ co se týče chování školáků a učitelů, školního systému a vyučování. Především body jako „chybějící motivace“, „neosobní učební atmosféra“, „překonané metody“ nebo „příliš velké rozdělení tříd“ byly často zmiňovány.

Následovala druhá fáze „Vize a snění“. Tady jsme si utkali naší ideální vysněnou školu, kterou si představujeme následovně: útulná, inspirující, s

mnoha možnostmi kreativního a individuálního rozvoje, učení se „blíže praktickému životu“, více času pro společné rozhovory, legraci a plánování dne podle sebe, s projektovým vyučováním překračující jednotlivé obory a s lepší spoluprací mezi žáky a učiteli.

V realizační fázi jsou plánovány kola hovorů s učiteli a žáky, aby bylo možno vylepšit malé, konkrétní věci jako např. zavedení společné, plnohodnotné snídaně se třídou, poslouchání hudby během vhodných vyučovacích hodin...K tomu je již plánováno pokračování našich setkávání a představení naší práce síti PONTES.

Kontakt: Tel. 01629389315 oder 03586365674

E-Mail: sms@spinnfabrik.de

Internet: www.sms.spinnfabrik.de

Franziska Brückner ☐

Impressum

Netzwerkbrief „PONTES – (Učení se v Evropě a pro Evropu) Lernen in und für Europa“ Číslo 2 Srpen 2002

Vydavatel:

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal (IBZ)
Geschäftsstelle PONTES

Adresa:

St. Marienthal 10, 02899 Ostritz

Telefon: 035823/770, DW –252, Fax: 035823/77 – 250, E-Mail: ibz-pontes@t-online.de

„PONTES - Lernen in und für Europa“

je síť finančně podporovaná od Spolkového ministerstva vzdělávání a výzkumu (Bundesministerium für Bildung und Forschung) v rámci programu „Učící se regiony – učení se v sítích“ a také Dolnoslezským krajem Horní Lužice (Niederschlesischen Oberlausitzkreis), městem Görlitz stejně jako okresem Löbau-Zittau.

Internet-Homepage

<http://www.ibz-marienthal.de>

Redakce a Layout:

Mathias Piwko

Tel: 035823/77 – 254, E-mail: ibz-piwko@t-online.de

Netzwerkbrief (dopis sítě) vychází čtyřikrát ročně a může být bezplatně objednan na obchodním zastoupení PONTESu v tištěné formě nebo jako PDF-dokument.